

Liikuteltavan hyljekarkottimen kehitystyö jatkuu

© Markku Sáiha

5.-6.11.2020 Kalatalouden innovaatiopäivät

Tutkimuksen ja kalastuksen välinen kumppanuus

Esa Lehtonen
Tutkimusinsinööri

Liikuteltava hyljekarkotin, 2020 tuotantoversio (rev2)

- Vaihdeettava akusto, karkotinta ei tuoda maihin ladattavaksi
- GPS paikannin ja reaaliaikainen akuston jänniteseuranta (Mapon)
- Vaihtuvista taajuuksista (2-10 kHz) muodostuva ”pulssiseinä” koostuu noin **kymmenestä eri taajuudesta** jotka lähetetään sykleinä veden alla, välissä taukoja -> **estetään tottuminen.**
- Tehokas vaikutus noin 45 m laitteesta (valmistaja Otaq Marine Technology)
- Yksittäinen pyydys suojattavissa

Liikuteltavan hyljekarkotinlaitteen suunnittelu valmistajien ja kalastajien yhteistyönä

- Osa kalatalouden innovaatio-ohjelman **Tutkimuksen ja kalastajien välinen kumppanuus-hanketta** (Luke ja SAKL yhteistyö).
- Kalastaja hankkii karkottimen 80 % investointituella joka sisältää yhteistyövelvoitteen Luken kanssa.

ARWELL
TEKNIikka OY
Maskuntie 226 B
21250 Masku

Scandi Net

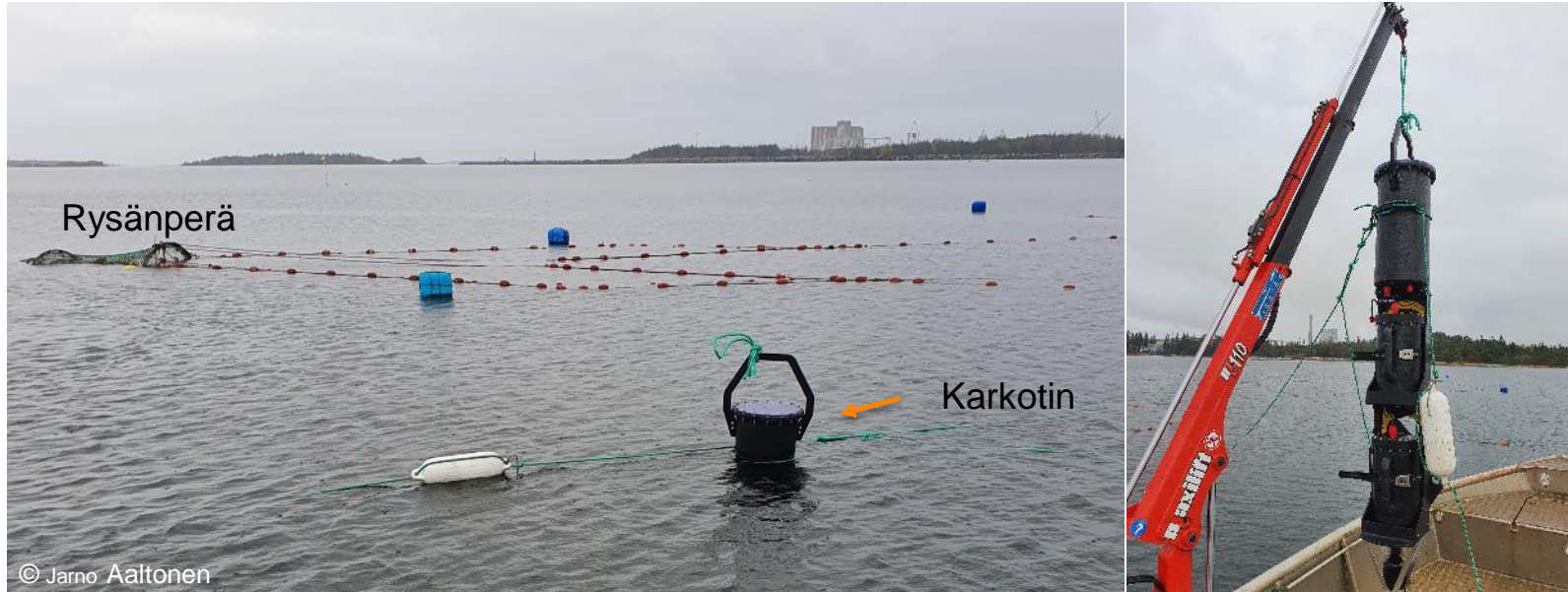
**PRP-Plastic
Modul Plastic**
PRP-PLASTIC OY, MODUL PLASTIC OY
Linjäte 4, 28430 Pori

Hyljekarkotinten rysäparivertailun yhteistyökalastajat 2020-2021

- Heikki Salokangas, Pori
- Jarno Aaltonen, Rauma
- Mikael Lindholm, Loviisa
- Erik Johansson, Pyhärinta
- Mika Rantanen, Lokalahti
- Toni Rantamaa, Merikarvia (2021-)
- Seppo Laine, Merikarvia (2021-)
- Juha Välisalo, Merikarvia (2021-)
- Kim Sunden, Bergö Vaasa
- Kennet Törnroos, Padva Bromarv
- Tanja Åkerfelt, Sipoo
- Antero Halonen, Kotka
- Seppo ja Jaana Salo, Kotka
- Juha Metsäranta ja Mikko Salonen, Kotka

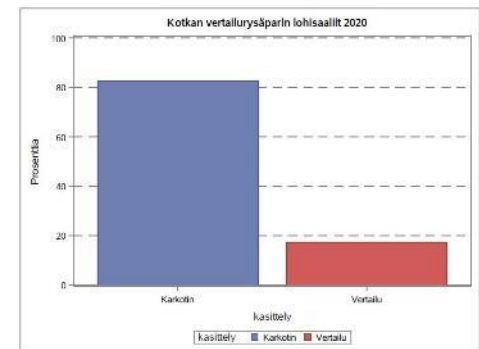
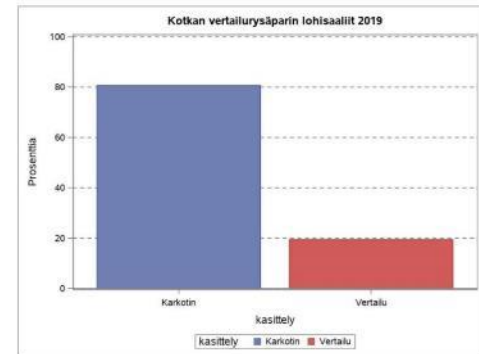
Liikuteltavan karkottimen pilottitesti PU-rysissä

- Karkotin ankkuroitu PU-rysän ulkopuolelle, adapterin vierelle
- Alustavat kokemukset laitteen vaikutuksista lupaavia ja positiivisia, **ei hylkeiden vaurioittamia saaliskaloja rysänperässä.**
- Saaliskalojen käyttäytyminen rysässä ”normaalia” ja kalat hyväkuntoisia. Ei hapasiin silmäytyneitä (merkki hylkeiden poissaolosta).

Hyljekarkottimen rysäparivertailu Kotka Kirkonmaa 2019-2020

- Koejärjestelyt ja rysäpaikat identtiset vuosina 2019 ja 2020
- Molempina vuosina karkotinryssä saatiin nelinkertainen lohisaalis vertailuryssään nähden !!
- Yksittäisiä hylkeiden aiheuttamia saalisvahinkoja, mutta karkotinryssä pääosa lohisaaliista vahingoittumattomia
- Vertailuparin rysien välinen etäisyys 2,4 km

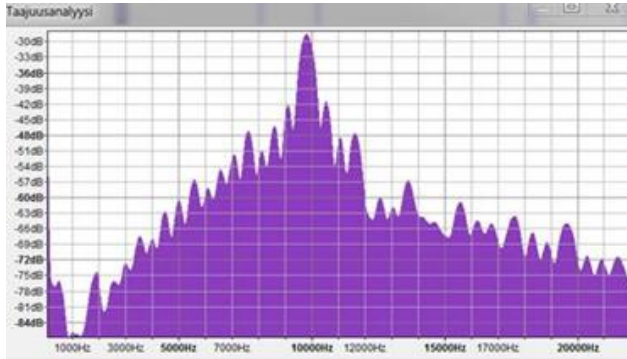

Hyljekarkottimen rysäparivertailu Loviisa Söderby 2018-2020_kokemukset lupaavia

- Halleja havaittu / saatu rysistä erittäin vähän ja hylkeiden vaurioittamien saaliskalojen määrä vähäinen (yksittäisiä).
- Karkotin tasannut saalisvaihteluita
- Koeasetelmaa päivitettiin vuonna 2020. Erilliset karkottimet ankkuroitiin rysäparin kummankin pyydyksen äärelle ja laitteet kytkettiin vuorotellen toimintaan viikoksi. Pyrkimyksenä rysäpaikan vaikutuksen selvittäminen.
- Tulosten analysointi on kesken. Hanke jatkuu 2021.

Hyljekarkottimen hydrofonilogger mittaus koerysillä, Syke yhteistyö

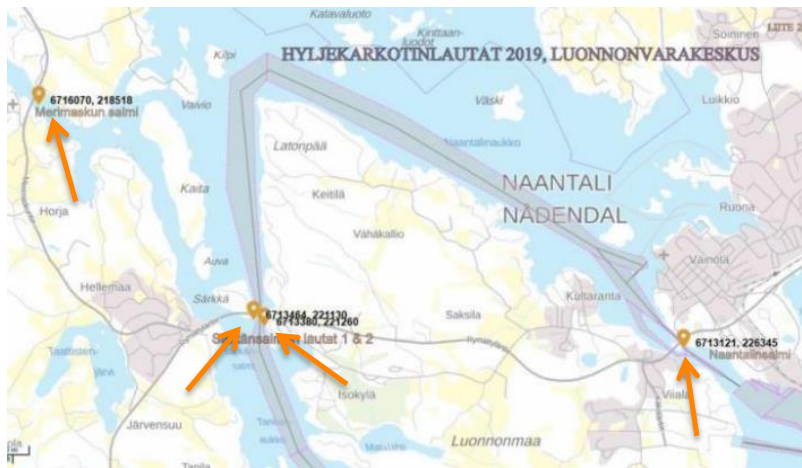
© Luke, Esa Lehtonen

Harmaahylkeiden on todettu kuulevaan hyvin 1000-20000 Hz taajuuksia (jopa > 20000 Hz)

- Veden syvyys, suolapitoisuus, pohjan laatu (muta / kallio) vaikuttavat karkotinäänen etenemiseen
- Vaimeneminen on tyypillinen matalassa vedessä
- Toistaiseksi ei voida tarkalleen sanoa miten voimakas ääni on riittävä hylkeiden karkottamiseksi

Hyljevapaa pyyntialue tavoitteena_karkottimet Naantalinaukon suojaajina 2018 ->

Karkotin
→

Neljä karkotinlauttaa ankkuroituna Naantalin aukolle johtavien salmien suualueilla

Yhteistyökäalastajien havaintoja:

- Verkkovauriot vähäisiä aiempiin vuosiin nähden
- Hylkeiden aiheuttamia saalisvahinkoja aiempaa vähemmän
- Hanke jatkuu 2021

Naantalin hankkeen yhteistyökäalastajat:

Olavi ja Erkki Sahlsten, Merimasku
Esa Tähti, Masku
Rauno Tähtinen, Merimasku
Pertti Lehtola, Askainen
Janne Aaltonen, Masku

© Luke, Esa Lehtonen

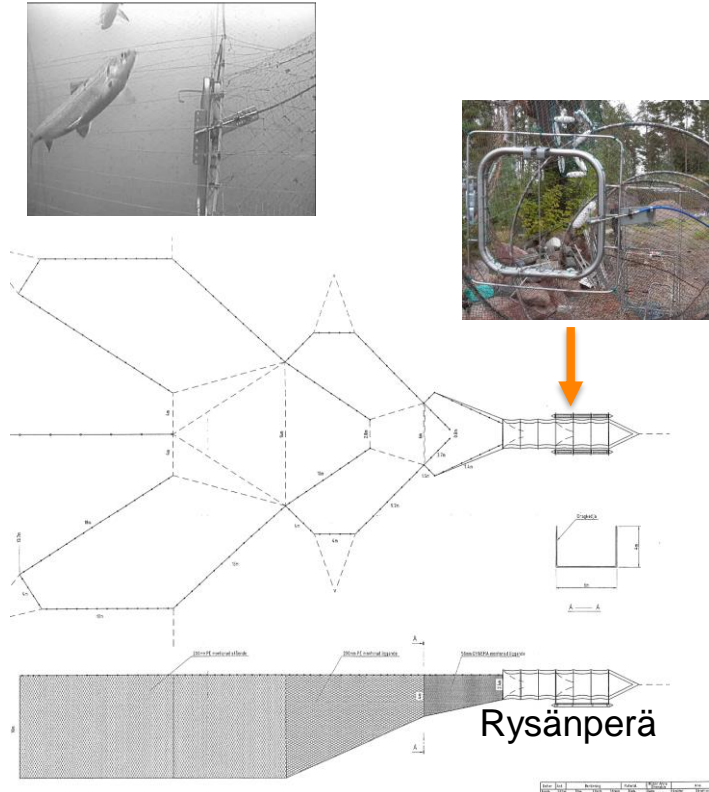
Liikuteltavan hyljekarkottimen jatkokehityshaasteita

- Karkottimen koon ja painon pienentäminen
- Toiminta-ajan pidentäminen nykyisestä (5-6 vrk)
- Karkottimen optimaalisin sijoituspaikka pyydyksessä ?
- Onko karkottimen käytöllä saatavissa sama kokonaissaalis pienemmällä pyydysmäärällä ?
- Karkottimia useammille kalastajille

© Jarno Aaltonen

Aalto Yliopiston Design Factory & Luke yhteistyö 2020-2021_Kalalaskurin tuotekehitys

Tavoitteita

Reaaliaikaisen kalamäärälaskurin kehittäminen eri kalanpyydystyyppeihin (mobiilisovellus)

- Etäällä sijaitsevien pyydysten koentakertojen vähentäminen
- Työajan ja polttoaineen säästö
- Pyydysten saalismäärätieto kalanostajille
- Pyydykseen ja mahdollisesti sieltä ulos uivien kalojen rekisteröinti
- Edullinen hankintahinta, vähäinen ylläpitotarve
- Tutkimuksen apuväline

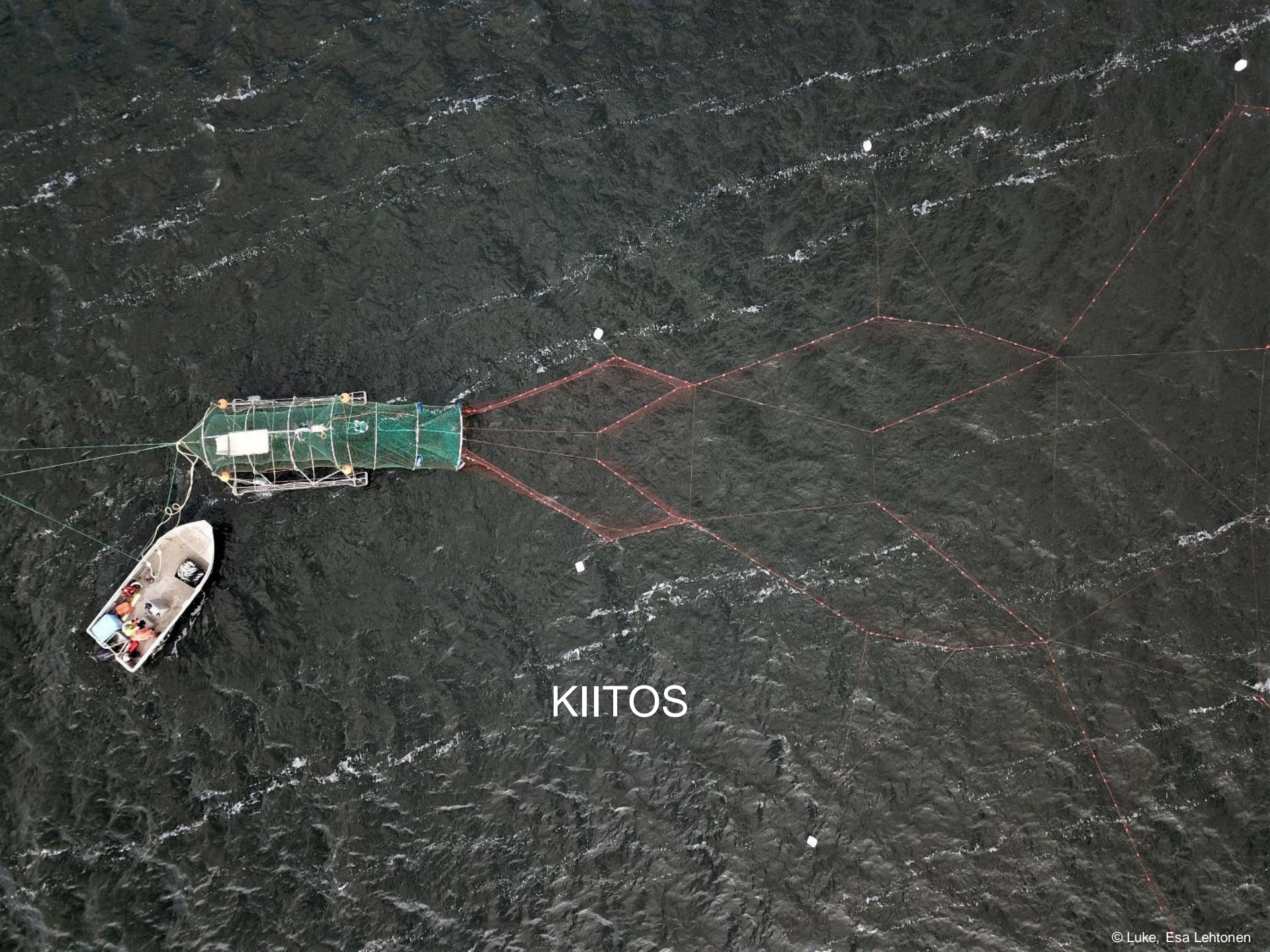
Yhteistyökälistajat "itseohjautuvia"

© Luke, Esa Lehtonen

- Saaliin mittaus ja kirjaus koentojen yhteydessä
- Hyljekarkotinlaitteiston ylläpito
- Säännöllinen ja oma-aloitteinen yhteydenpito Lukelle
- Kalastajien keskinäinen viestintä uusien innovaatioiden käyttökokemuksista edesauttaa alan teknistä kehitystä jne...

KIITOS

